

Globaal register van sponzen buiten gebruik van Tichelaar

* verwijst naar een nog bestaand product

FA I, II, enz. verwijst naar delen van de serie "FRIES AARDEWERK"

**2 verwijst naar "Gebakken Schilderijen" p.110

A. SPONZEN VOOR SIERAARDEWERK EN TEGELTABLEAUS

1 Jac.ten Zweege - 430 aardewerksponzen - assortiment

1	40	twee schriften met fijne tekeningen van modellen en decors
2	40	decoratieve sponzen
3	80	enveloppe met gebruikte tekeningen en sponzen
4	46	enveloppe met decoratieve sponzen
5	40	enveloppe met decoratieve sponzen
6	18	enveloppe met decoratieve sponzen
7	28	enveloppe met decoratieve sponzen
8	8	decoratief ornament
9	48	smalle sponsjes
10	7	modellen miniaturen
11	25	tekeningen
12	50	decoratieve sponzen

430

430

2 Jac.t.Zweege & eerder 103 bijzondere tableausponzen

1	2	sponzen mogelijk van Eibert Pieters	*vertrek Turfmarkt 5 Makkum	1731
2	41	diverse oude sponzen	jaar van gebruik onbekend	
3	8	tekeningen gymn.school Leeuwarden	*Schoolstraat Leeuwarden	1886
		tableau Lot	zie kokers 26 & 27	1879
		tableau Abraham en Sara	zie kokers 28 & 29	1879
		tableau Mozes	zie kokers 30 & 31	1879
4	4	4 hangers tentoongesteld	*Kon.Tichelaar Makkum	1879
5	1	fries	blauw waterverf	
6	2	wapens "Makkum" en "Tichelaar"	*gevel Turfmarkt 55 Makkum	1879
7	4	aanzicht en uitsag 3 delige kolom	*Kon.Tichelaar Makkum	1879
8	1	plaat "TICHELAAR FRERES"	* Bedrijfscollectie Tichelaar	1892
9	3	drie portretten, getekend	*gevel Tufmarkt Leeuwarden	1894
10	2	bijbelse voorstellingen, veelkleurig	* Hal Turfmarkt 5 Makkum	1894
11	2	postkantoor Amsterdam	voorbeeld tegels	1900
12	2	hangers met landbouw attributen	potlood	
13	3	2 jachthangers met hoorn en buit		
14	21	in en om Makkum		

15	1	gezicht van de Turfmarkt op Bumahuis te Makkum	gekleurde potloodtekening
16	6	curiosa	

	103		103

DOOS 3 Jac.ten Zweege 348 tableausponsen – assortiment

1	18	schepen	
2	55	landschappen	
3	67	steden en dorpen	
4	45	kastelen en landhuizen	
5	11	stadspoorten	
6	45	molens in landschap	
7	20	Friesland	
8	19	Leeuwarden-	
9		Makkum – zie doos 9/14	
10	35	andere	
11	10	visserij	
12	23	diverse grote	

	348		348

DOOS 4 Jac.ten Zweege 33 grote tableausponsen - assortiment

1	“tentoonstelling Antwerpen 1894”	(Raadhuis Oud Antw)	
2	doprsgezicht met schip		65x80
3	brede vaart met houtmolen rechts		70x100
4	vaart met schip voor de wind en molen		60x100
5	vaart met twee molens en links een helling		50x100
6	ijstafereel met diske	blauwe waterverf	
7	Leeuwarden kanselarij		4x5t.
8	vissers “eigen haard is goud waard”		4x5t.
9	Hoogeveen naam en jaartal station		4x8t.
10	Makkum-gezicht op kalkovens	*Ottema-Kingma Stichting	3x5t.
11	8 nieuwe (water)landschappen		42x64
12	gebruikte spons van dorp met brug en molen		3x4t.

13	huis aan de vaart in Huizum		
14	"NEDERL.BOTERCONTROLE"	blauw krijt	48x58
15	ongebruikte decoratieven		41x55
16	fries, afgekeurd exemplaar	*Bedrijfscollectie Tichelaar (BCT)	
17	licht bewapende koopvaarder		13x94
18	walvistäfereel		4x3t
19	U.S. fregat bij Kaap Hoorn		65x92
20	uitvaren oorlogsschip		46x66
	" AANVAL OP WEESP"		66x44
	"T DORP WESTMAAS"		39x52
	"T DORP OUD LOOSDRECHT"		39x52
	"HET DORP SLOTERDIJK"		39x52
	"HET DORP OOSTZAANEN"		39x52
	"HET DORP WESTZAANEN"		39x52
	"DE STAD NAARDEN"		39x52
	"HET DORP OUDENHOORN"		39x52
	"HET DORP OUDERKERK AAN DEN AMSTEL"		39x52
	"HET DORP NIEUWERKERK AAN DEN AMSTEL"		39x52
	"HET DORP OVERSCHIE"		39x52
	Bouquet in een bokaal		39x52
	Wandeling in het bos	zie FA IV p.195	

33

33

DOOS   5 Jac.ten Zweege 35 sponsen voor boogvullingen en friezen

1	1	"Boogvulling Huis Raeten"	rol
2	1	"Boogvulling Groentenhandel Workum"	rol
3	1	"Type 2" Ongeopende bundels boogvullingen	rol
4	1	"Type 3"	rol
5	1	"Type 6"	rol
6	1	"Type 13"	rol
7	1	"Type 14"	rol
8	1	"Type 9"	rol
9	1	NN	rol
10	1	NN	rol
11	1		rol
12	25	omslag met 25 diverse (delen van) boogvullingen en friezen, niet beschreven	

36

36

DOOS 12 JAN STEENSMA 12 omslagen met 180 sponsen voor gelegenheidsschotels

- 1 30 gedateerde schotels
- 2 2 schotels
- 3 13 grote schotels
- 4 12 grote schotels
- 5 4 schotels
- 6 14 schotels
- 7 8 schotels
- 8 13 schotels
- 9 25 schotels
- 10 38 schotels
- 11 15 schotels
- 12 1 schotel

180

180

DOOS 13 JAN STEENSMA 160 tekeningen en sponsen voor gelegenheidsaardewerk

- 97 sponsen gelegenheidsaardewerk
- 40 sponsen gelegenheidsaardewerk
alle grote en kleine sponsen voor een jubileumplateau
Glasbedrijf Houwing in Sneek
- 25 nagelaten tekeningen voor aanvulling assortiment

160

160

DOOS 14 JAN STEENSMA 225 tekeningen en sponsen voor gelegenheidsaardewerk

- 25 gekleurde tekeningen v. aardewerk en 1 tegel
- 153 sponsen gelegenheidsaardewerk
- 142 sponsen gelegenheidsaardewerk

225

225

JAN STEENSMA totaal

916

DOOS 15 Opvolgers van Jan Steensma Tekeningen en sponzen voor gelegenheidswerk

- 1 tekeningen van een ontwerp-wedstrijd Ned. Sportfederatie
- 2 17 Sybren Jaspers
- 3 65 Anne Huitema
- 4 3 Bertus Bijlstra
- 5 42 Henk deBoer
- 6 28 (Rintje Kuipers)
- 7 10 aangedragen door NN voor het grootste tableau ooit
N.B. grootste tableau ooit ??

167

NA STEENSMA totaal

167

B. SPONSEN VOOR TEGELS VAN TICHELAAAR

DOOS 16 16 enveloppen met 427 sponzen 13 x 13 van Jan Steensma, licht gesorteerd

- 10 hoekjes
- 10 vensters
- 20 schepen met namen
- 60 circa 60 lijsten
- 14 hoeken van lijsten
- 15 solitaire zonder hoeken
- 60 ca 60 solitaire met (eigen) hoeken
- 10 symmetrisch uit ster
- 26 symmetrisch uit kruis
- 15 bladeren
- 40 basis rozet
- 17 cirkel

52 diagonaal 4pas	
38 klimmend floraal	
15 doorlopend veld	
25 diverse	

427	427
50 2 losse stapels met ca 50 sponen 15 x 15	
----- ingedeeld in 5 hoofdtypen	50

Tekeningen en sponen Perzische tegels, alle afmetingen
 tekeningen en sponen 20 x 20 ridders en landschappen
 sponen 15 x 7: vogels en landschapjes, monument Afsluitdijk
 foto's en sponen van ranken

**DOOS 17 760 tegelsponen 13 x 13 en 15 x 15 van Jan Steensma,
 licht gesorteerd 760**

- a. tweezijdige symmetrie (enkelvoudige herhaling) zonder envelop 35
- b. idem met verticale overloop
- c. idem met vierzijdige overloop
- d. vierpas, diagonaal met tweezijdige overloop en beeldvorming uit vier tegels door draaiing over 90 graden
- e. behangsteen, doorpas, met beeldvorming na overloop en aansluiting met vier of meer omringende regels
- 1 hoekjes
- 2 vensters
- 3 figuren, schepen, bloemen, jacht
- 4 lijsten
- 5 hoeken bam lijsten
- 6 solitaires zonder hoekje
- 7 solitaire met eigen hoekje
- 8 ster
- 9 kruis
- 10 bladeren
- 11 rozet
- 12 cirkel
- 13 diagonaal, vierpas
- 14 klimmend floraal
- 15 doorlopend veld
- 16 grotere velden

DOOS	18	ca. 1.000 sponsen 13x 3 en 15x15, tekeningen, voorbeelden, ongesorteerd	1000
DOOS	19	ca. 1.000 sponsen 13x13 en 15x15, tekeningen, voorbeelden, ongesorteerd	1000
DOOS	20	ca. 1.000 sponsen 13x13 en 15x15, tekeningen, voorbeelden, ongesorteerd	1000

		J. Steensma tegel sponsen	4237

		Totaal aantal sponsen	6397
	21	foto van het Bolswarder Tableau-Anne Huitema	1967
ROL	22	tekeningen en sponsen van een tableau voor de directeurskamer K.N.M. fabriek Sneek*	
KOKER	23	kunststof koker met tekening van tableau Lot en zijn dochters	1878
KOKER	24	kunststof koker met spons van tableau Lot en zijn dochters	1878
KOKER	25	kunststof koker met tekening van tableau Aanzegging van Abaham en Sarah	1878
KOKER	26	kunststof koker met spons van tableau Aanzegging van Abaham en Sarah	1878
KOKER	27	kunststof koker met tekening van tableau Mozes bij brandende braambos	1878
KOKER	28	kunststof koker met spons van tableau Mozes bij brandende braambos	1878
BIJLAGE	29	portefeuille met 11 diploma's	
BIJLAGE	30	portefeuille met technische tekeningen plattegronden bedrijfsgebouwen drijfwerk	
BIJLAGE	31	portefeuille met ca 25 affiches kalender	
DOOS	32	Documentatie en literatuur betreffende tegels 1 inleiding beschrijvende inleiding van de sponsencollectie 2 register inventaris 3 boek Paul F. Knochenhauer: 1886 (1988) <i>Niederländische Fliesenornamente</i> verkleinde herdruk	

- 4 portef. G. Baumeister 1888
Faiencefliesen aus alten Türkischen Baudenkmalern
- 5 boek M.A.A. Marechal 1872
Faience Populaire
- 6 boek Bosch Frères- La Louvière
Manufacture de faïences
- 7 boek Jac. Ten Zweege Tegelvoorbeelden, veelkleurige tekeningen
- 8 boek Lodewijk Tichelaar- Potloodschetsen van volkstaferelen
- 9 boek Tegelcatalogi 1902 en later
- 10 boek aardewerk catalogi 1900 en later

DOOS 33 Aangedragen drukwerk: voorbeeldmateriaal voor gelegenheidsopdrachten, maar ook oude gravures om te kopiëren

- 33 4 van schepen op de Zuiderzee 18c/d
  - 2 met sjees en speelwagen 19c
  - 1 met Duitse heraldische ornamentiek
  - “ANTJE” uit maandblad 1881 circa 1900 door Wijkstra ca 1900
gebruikt; zie ‘Gebakken Schilderijen’ pg 110
  - 2 3 afb. van 9 extrusieprofielen voor randen van lambriseringen ca 1900
  - 3 2 foto’s nr. 71 en 75 uit een fotoserie van de Haagse van
Vinkenburg & Dewald; Haagse-school-schilderijen
ca. 1900 gebruikt voor beschilderen platen
  - 4 foto’s van Antwerpen; 4xA5 fk Römmler & Jonas – Dresden ca 1900
10 x A4 afk, Zazzarini-Antwerpen
  - 5 10 suggesties voor betegeling van (grote) schouwen ca 1900
  - 6 3 bladen m.b.t. pot en fles afk, AiX La Chapelle, Dr A. de H... 1913
  - 7 2 ontwerpen voor “Emdbenbord” E. Cuijpers, A’Dam 1918
  - 8 spotpr. ‘LEERKE PLEZEERKE” op plan veemarkt Den Bosch 1928
  - 9 6 bladen m.b.t. opdr. Martin van Straten London van 2x 1928
pot m. deksel en wapens van legeronderdelen
  - 10 tekeningen serviesonderdelen voor Will Springs London
  - 11 de tegelrelatie met Martin van Straaten 1922-’40
  - 12 2 series afbeeldingen van tegels Martin van Straaten 1930
  - 13 8 bladen m.b.t. ontwikkeling WIVE bloempotten 1937
  - 14 boekje Van Houten ‘Oudhollandsche Kinderrijmpje’
en prent met Walcherse kinderen ca. 1935
  - 14 6 bladen met dieren voor schotels
  - 15 9 afbeeldingen van gebouwen, 1 landschap en 4 groenten

C. SPONSEN VOOR TEGELS UIT ANDERE KLEIBAKKERIJEN

Deze sponsen zijn in 1990/1991 door Jan Pluis beschreven en in zes ringbanden (inv. nrs. 34 en 35) opgeborgen

DOOS	34	3 ringbanden met 329 sponsen 13x13 door Jan Pluis toegeschreven aan Utrecht Voor de dateringen verwijst Pluis naar zijn boek 'Bijbeltegels' waartoe hij het onderzoek in Makkum deed.	
	130	Bijbels Utrecht 1740	oude testament
	94	Bijbels Utrecht 1740	nieuwe testament
	105	Bijbels Utrecht 1780	

	329		329
DOOS	35	3 ringbanden met 496 sponsen 13x13 samengebracht door Jan Pluis	
	120	Bijbels Amsterdam 1780	oude testament
	89	Bijbels Amsterdam 1780	nieuwe testament
	57	Bijbels Amsterdam 1780 2-N.T.	nieuwe testament
	230	Diverse sponsen 17 ^e -20 ^e eeuw	kleine series

	496		496
DOOS	36	geschat 500 diverse sponsen 13x13 Bijbels Makkum histories Utrecht ca 1850 Een heterogeen bestand van (ook heel) kleine sponsen	
			500

			1325

Bijlage: Analyse van de buiten gebruik geraakte collectie tegelspons gemaakt door Jan Pluis in 1990/1991 bij de voorbereiding van zijn standaardwerk over Bijbelstegels

- 15 landschap op land
- 24 landschap op land
- 6 landschap op land
- 23 landschap, molens, 1950
- 10 landschap in cirkel, 19 e eeuw
- 8 landschap in cirkel, 1900
- 4 landschap heel over, 1930, 14/14
- 1 landschap, cirkel/spin No.1
- 14 landschap in cirkel genummerd, hoogste nr. 19
- 24 kl. Landschap doorgeprikte nummering
- 24 schetsjes met inkt genummerd

6 schetsjes 25-30
 24 landschap in cirkel 20a, met inkt genummerd
 116 landschap, ronde sponsen Utrecht, 18 e en 19 eeuw
 10 schetsjes 1950
 16 gekl.ontw. landschappen 1,2,5-8,11,12,14, 18-24
 30 bl. Ontw. Id.
 24 gekl.ontw. op karton
 17 gekl. Ontw. 1-15,18,19
 9 landschap in grote cirkel, 127 mm delfts groen, hoogste nr. 20
 9 landschap in cirkel met bruine inkt r.b. genummerd
 7 landschap in cirkel molen bij Wolvega, Paltrokmolen
 8 molens doorgepr. Nummering
 5 landschappen heel over Utrecht, 19 eeuw
 10 pleziertjes Utrecht, Rotterdam model
 3 landschap
 62 landschap in cirkel Rotterdam/Utrecht
 12 landschappen gewassen tekening
 8 landschappen
 28 landschap heel over met spin Makkum, 1920/30
 35 kl. Landschap z cirkel, m spin 1930
 24 landschap op land
 9 landschap in cirkel/ spin 1960
 16 landschap heel over opvallende wolken
 9 landschap dik papier, utrecht
 9 schepen en landschappen doorgeprikte nummering, hoogste nr 17
 22 landschappen, papier/perkamentpapier
 30 landschap nr. 1 Makkum
 36 diversen
 16 eilandjes, nr. 12 Ravesteijn
 15 kl. Landschap, perk. Papier doorgepr. Nummering
 15 idem
 9 schepen en landschappen 4,5,7,9,11,12,13,14,17
 6 landschappen, dik papier Utrecht

 26 landschap in cirkel Utrecht
 25 kl. Landschap in cirkel/spin 1 papier, rest perkam. Papier
 15 landschap in cirkel Utrecht, c.1870
 11 diversen

885

AMBACHTEN/GROTE FIGUREN

132 ambachten, grote figuren

7 ambachten m meanderhoek Utrecht
4 musici Utrecht
69 gr. Figuren perkamentpapier
16 beroepen 1920? Open ossenkop
29 beroepen 1920? Open ossenkop
8 landelijke taferelen m spin
8 idem
23 diverse figuren ossenkop
36 figuren, 2 stel: ontwerp en spons
3 diversen
8 in vierkant boes spikkelen Utrecht
25 klederdrachten decornummer 491
18 div. klederdrachten
10 div. klederdrachten

396

SPROOKJES

11 Engelse sprookjes
14 Ned. Sprookjes
10 spreuken

35

BLOEMEN

62 gr. Bloemen
28 kl. Bloemen
24 bloemen imitatie 17 e eeuw
24 bloemboeketten
5 kl. Bloem m spin
33 bloemen
44 bloemen
26 bloemen
6 bloemen
19 nieuwe ontw.
6 bloempotjes
5 bloempotjes
14 oude sponsen
24 perkament
4 boeket + meander
7 diversen

331

DIEREN

16 MvS 1930

15 15x15 n Merian hoogste nummer: 17; N 48

10 15x15 div.

27 open ossenkop 17 e eeuwse dieren

30 vogels

23 jagt

22 katten

18 dieren in kwadraat

24 vogel + perkament

25 jagt

5 dieren, spin

8 olifanten

3 olifanten

20 dieren, spin

17 dieren ossenkop

20 dieren

283

KINDERSPEL

6 15x15

3 15x15 1927

39 13x13

36 13x13 helft is Utrecht

27 ks

4 ks

44 ks

16 ks

42 ks

12 ks v. Hulst, open lelie

229

21 ARTIESTEN

21 sponzen

21

SCHEPEN

17 15x15

14 transparant

122 Utrechtse sponzen

30 Utrechtse sponsen
10 n Groenewegen + perkament
79 Utrechtse schepen m naam schilder
11 perkament
42 perkament
4 perkament
20 17 e- eeuwse schepen m open ossenkop
4 ....
9 perkament 0
40 ....
48 2 stel gekl. Ontw./bl.ontw. a 24

450

DIVERSEN

72 ...
25 portretten
2 gymnasten 15x15
12 Chinese stillevens
6 Perzische sprookjes perkament
20 historische hoogtepunten Amerikaanse geschiedenis
31 historische hoogtepunten Franse geschiedenis 15x15
7 circus perkament
26 sport, gekl. Ontw.

201

ZEEWEZENS

14 voor MvS
29 voor Heystee
19 doorgeprikte ontw.

62

JAARGETIJDEN

12 12 maanden perkament + spons

12

FRUITSTILLEVEN

11 ....
13 fruitschaal gekl. Ontw.

15

13 fruitschaal sponen
12 fruitmandjes
24 fruitmandjes

73

LANDSCHAPPEN

25 heel over, opvallende Wolken Utrecht
1 oml. Vierkant in t lof
14 heel over Utrecht
1 oml. Dubb. 8k m kwart rozet
23 ls. In cirkel perkament Utrecht
28 ls. In cirkel Utrecht
1 hoekspons ossenkop Westraven

93

RUITERS

42 sponen + perkament Utrecht c 1890
2 leliehoekspons Utrecht
24 bl. Ontw. Makkum
24 gekl. Ontw. Makkum
27 kl. Ruiters doorgepr. Nrs. R.b. N 31
24 mid. Ruiters doorgeprikte nrs Makkum
24 ruiters in cirkel Makkum
17 ruiters m bloemen perkament
3 ruiters, spin 13,22,31
20 div.

217

SOLDATEN

23 soldaten m fr.lilie + perkament Utrecht
3 m.e. soldaat m kruisboog tek.perk.spons
34 bl.ontw. Makkum
18 gekl. Ontw. Op karton trek blauw, antiek groen
20 cirkel, c.160034 cirkel m spin
12 ontw. M jaartal
    1510, 1530, 1600,1700, 1710, 1750, 1758, 1815, 1864, 1870, 1912, 1916
12 sponen m jaartal
14 ongebr. Sponen
    4 in cirkel 7,8,12,18

HOEKSPONSEN

2 open lelie 710 v Hulst
 13 spin
 5 spin Westraven
 1 ossenkop recht
 5 ossenkop
 6 spin Westraven
 1 klokje
 4 open ossenkop
 5 anjer
 6 klokje/blad
 5 fr. Lelie
 2 ossenkop voor klederdrachten
 2 ossenkop v Hulst
 3 ster
 12 diversen

72

ORNAMENTEN

521 ornament zonder nr of naam
 136 ornament met nr of naam
 180 ornament 15x15 zonder nr of naam
 82 ornament 15x15 met nr

919

TOTAAL

 4453